

HET OOST-VLAAMSE MEERLINGENREGISTER

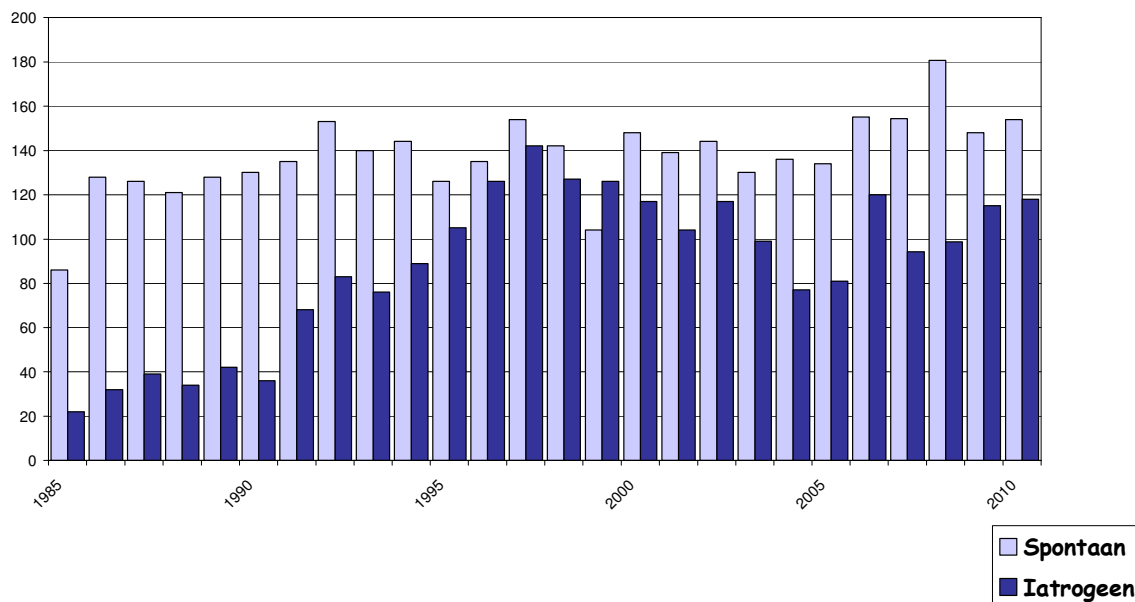
Jaar 46

Algemeen overzicht van de geregistreerde meerlingen in 2010

Op 31 december 2010 telde het Oost-Vlaams Meerlingenregister (EFPTS)¹ in totaal 8420 tweelingen, 237 drielingen en 28 meerlingen van hogere orde. Het jaar 2010 was opnieuw een vruchtbaar jaar: we registreerden 273 tweelingen en 4 drielingen². Ongeveer 45% van de tweelingen is geboren na medisch begeleide bevruchting (zie grafiek). Van de 4 drielingen waren er 2 spontaan verwekt. Er werden 2 gevallen van embryo-reductie genoteerd.

Twaalf kinderen werden geboren met ernstige congenitale misvormingen (2%). Merkwaardig dit jaar is de geboorte van twee mono-amniotische tweelingen, waarvan één na in-vitro-fertilisatie. Mono-amniotische tweelingen zijn het gevolg van een zeer laattijdige splitsing van het embryo en komen zelden voor (3% van alle ééneiige tweelingen). Ongeveer 75% van deze tweelingen zijn meisjes.

Aantal tweelingengeboortes per jaar
(1985-2010)

¹ East Flanders Prospective Twin Survey

² In overeenstemming met de internationale richtlijnen van de Wereldgezondheidsorganisatie worden in de statistieken enkel deze meerlingen opgenomen, waarbij één van de kinderen meer dan 500 gram woog bij de geboorte of, als het geboortegewicht onbekend was, de duur van de zwangerschap minstens 22 weken bedroeg.

Tabel 1			
Basisgegevens over de Oost-Vlaamse tweelingen geboren in 2008 -- 2010 in percenten (geboortegewicht van één van de kinderen >= 500g)			
	2008	2009	2010
	n=280	n=263	n=273
	(%)	(%)	(%)
Geslacht			
jongen-jongen	27	32	30
meisje-meisje	40	29	31,5
meisje-jongen	33	39	38,5
Ontstaan van de zwangerschap			
spontaan	62	53	55
enkel ovulatie-inductie	9	15	16
in-vitro-fertilisatie (IVF) en andere	24	26	26
onbekend	5	6	3
Ligging kind 1			
hoofd	72	75	77
stuit	26	22	20
dwars	1	1,5	2
andere	1	1,5	1
Ligging kind 2			
hoofd	57	56	56
stuit	32	34	31
dwars	9	8	10
andere	2	2	3
Perinatale mortaliteit (alle kinderen)			
dodgeboren	0,4	0	0,5
neonataal overleden	0,8	0,5	1
onbekend	10	10	10

Zowel de tweelingzwangerschappen die het gevolg zijn van enkel ovulatie-inductie als de tweelingen geboren na in-vitro-fertilisatie (ivf) zijn dit jaar min of meer constant gebleven (respectievelijk 16% en 26%). Van de 26% ivf gevallen is meer dan de helft het gevolg van een ICSI-behandeling (Intra Cytoplasmatische Sperma Injectie).

Wat zygotie (het type van tweeling: één of twee-eiig) betreft is er een groot verschil tussen spontane en iatrogene tweelingen. Het percentage dizygote tweelingen is duidelijk hoger voor iatrogene tweelingen dan voor spontane tweelingen (Tabel 2). Bij sommige tweelingen is de zygotie nog onbepaald, dit heeft te maken met het feit dat bij deze tweelingen nog geen DNA-profiel werd bepaald. Deze tweelingen zijn van hetzelfde geslacht, hebben dezelfde bloedgroepen maar hun probabiliteit van monozygotie bereikt de 95% niet. Omdat wij niet beschikken over de middelen om deze -vrij dure- onderzoeken gratis te laten bepalen, vragen wij de gynaecologen om, wanneer het past, een aanvraagformulier in te vullen en te ondertekenen voor de bepaling van de zygotie.

Tabel 2				
Basisgegevens over de Oost-Vlaamse tweelingen geboren in 2010 (geboortegewicht van één van de kinderen $\geq$ 500g) opgesplitst volgens het ontstaan van de zwangerschap (in procenten)				
	Spontaan (%) n=156		Iatrogeen (%) n=117	
Zygotie			(enkel ivf: n=70)	
dizygoot	52		87	
monozygoot	38		6	
onbepaald	10		7	
Pariteit				
pariteit 1	44		65	
pariteit 2	31		29	
pariteit > 2	25		6	
Leeftijd van de moeder				
< 25 jaar	13		4	(3)
25 tot 29 jaar	34		38	(32)
30 tot 34 jaar	35		38	(37)
> 35 jaar	17		20	(27)
Zwangerschapsduur				
< 33 weken	14		10	
33 tot 36 weken	40		55	
> 36 weken	46		35	
	Kind 1	Kind 2	Kind 1	Kind 2
Geboortegewicht				
< 1500 g	11	11	6	7
1500-2499 g	34	36	48	47
$\geq$ 2500 g	55	51	46	46
Wijze van geboorte				
spontaan	48	34	38	32
vacuümextractie	4	7	8	4
forceps	0,5	-	-	-
sectio	47	49	54	57
ander	0,5	10	-	6

Iatrogene tweelingen hebben een iets kortere zwangerschapsduur en een iets lager geboortegewicht dan spontane tweelingen. Eén van de oorzaken is het verschil in pariteit: er zijn meer eerstgeborenen bij iatrogene tweelingen. Ook is het aantal ingrepen bij de bevalling bij iatrogene tweelingen hoger dan bij spontane tweelingbevallingen.

Het valt verder op dat het aantal oudere moeders bij de iatrogene tweelingen, die het gevolg zijn van in-vitro-fertilisatie, gedaald is in vergelijking met het jaar 2008: 27% van de moeders is dit jaar ouder dan 35 jaar. In 2008 jaar was dit 35%, in 2009 25%.

Diensten aan de families van meerlingen

Dank zij een kern van vrijwillige ouders van meerlingen werden de verscheidene activiteiten, die ondertussen gestart zijn in 1997, voortgezet. Dit behelst o.m. inrichting van algemene informatieavonden met specifieke thema's, inrichting van praatavonden, uitdeling van folders aan gynaecologen en pediaters, aan huisartsen en organisaties zoals Kind & Gezin, Kraamzorg en vzw Borstvoeding, verzending van het INFOBLAD (zie ook infoblad voor de aankondiging van deze verschillende avonden).

1. Dit jaar werden zoals de vorige jaren 4 informatieavonden ingericht voor toekomstige ouders van meerlingen. Dit blijft een groot succes. Zowel wetenschappelijke, medische en psychische aspecten rond de zwangerschap, bevalling en kraamtijd komen aan bod, praktische tips bij het naar huis komen met twee of meer baby's worden besproken. De aanwezige ouders kunnen er ervaringen delen met elkaar en geven zo heel bruikbare tips door.

2. Op aanvraag van meerlingouders werden twee speciale thema-avonden georganiseerd over "Meerlingen in het lager onderwijs" en "Opvoeden van een meerling". De eerste voordracht was een samenwerking met SIG-Destelbergen en werd gehouden door Prof. Evert Thiery, neuropsychiater en zelf vader van een drieling. Dominique Van den Daele, psychologe en zelf mama van een tweeling, leidde de tweede avond. Beide thema-avonden waren een groot succes en lieten de ruimte tot vraagstelling en uitwisselen van ervaring.

3. De twintelefoon blijft nog altijd een belangrijk communicatiemiddel, hoewel er meer en meer vragen gesteld worden via e-mail. Er werden dit jaar zowat 350 vragen beantwoord. Over het algemeen kunnen deze vragen in 4 groepen ingedeeld worden:

- toekomstige ouders (het merendeel), met vnl. vraag naar algemene informatie, naar literatuur, naar lotgenotencontact (vrijwilligerswerking, info- en praatavonden), naar praktische zaken zoals zwangerschapsverlof, naar zaken waar ze wettelijk gezien recht op hebben.
- ouders met al iets oudere kinderen (vaak >babyleeftijd) met meestal ook meer psychologische vragen zoals de kinderen doen alles samen en laten niemand anders toe; ze verschillen toch erg van elkaar en toch zijn ze eeneiig; moeten ze naar dezelfde klas of niet? Vaak wordt deze vraag ook gesteld door leerkrachten.
- ouders met gerichte vragen naar medische aspecten zoals de zygotie van de meerling, erfelijkheid van meerlingen, bepaalde genetische afwijkingen die frequenter voorkomen bij meerlingen, of met gerichte vragen naar psychologische aspecten zoals gedragsproblemen, leermoeilijkheden, slaapmoeilijkheden. Deze vragen worden vaak gesteld vanuit een eigen ervaring.
- veel vragen van studenten i.v.m. eindwerken, media ...

4. Zoals de vorige jaren werden twee afleveringen van het INFOBLAD gratis verzonden aan de meewerkende artsen en families van meerlingen van het Oost-Vlaamse register. De grote belangstelling en aanmoediging van de meerlingouders is en blijft voor ons een zeer belangrijke motivatie om deze nieuwsbrief verder te zetten.

5. Informatie, raadgeving, organisatie van tweedehandsverkoop specifiek voor meerlingen, aankondiging van activiteiten.....is nu ook mogelijk via de website van de vrijwilligerswerking <http://www.meerlingen.org/> en de website van onze vereniging <http://www.twinsvzw.com/>.